

[Svend Erik Hovmand]

nale selskaber. Derimod betyder den afgiftsfritagelse, som naturgassen ligesom en række andre danske energikilder har, at naturgassen slipper for en omkostning i størrelsesordenen 1,6 mia. kr. på årsbasis.

Hvis naturgasprojektet ikke fik dette indirekte tilskud, ville staten – ud fra en meget simpel betragtning – altså have en merindtægt på 1,6 mia. kr. Tilsvarende kunne man sige, at hvis DSB ikke fik tilskud, ville staten – ud fra lige så simple betragtninger – have en merindtægt, der var næsten dobbelt så stor, og sådan kunne man fortsætte.

Sagen er imidlertid, at ligesom vi har anlagt jernbaner, har vi også anlagt et naturgasnet. Man kan diskutere, om vi burde have gjort det i sin tid, men den diskussion hører fortiden til. Det, man imidlertid ikke kan diskutere, er, at det, det nu drejer sig om, er at få det bedst mulige ud af den investering på henved 20 mia. kr., som naturgasnettet har kostet, og det synes jeg i allerhøjeste grad er en vigtig diskussion.

Allerede i Energiministeriets særlige redegørelse om naturgasprojektet sidste sommer blev det fremhævet, at naturgasselskaberne skulle stramme sig meget an, hvis de skulle leve op til deres egne budgetter, specielt med hensyn til afsætning og omkostningsudvikling. Gennem nogen tid havde det stået klart, at der kunne opstå vanskeligheder. Det var derfor meget vigtigt at få foretaget en rekonstruktion af de enkelte selskaber, sådan at de blev organiseret efter moderne virksomhedsprincipper, så de fik et selvstændigt økonomisk ansvar. Med aftalen af 4. juni 1987 ophørte den hidtidige sammenkædning af økonomien i de enkelte selskaber, og gennemførelsen af den nævnte rekonstruktion var en realitet.

Det var efter Venstres opfattelse et meget væsentligt skridt i retning af at sikre en bedre økonomi for projektet. Herefter er det nemlig det enkelte selskab og de lokale skatteydere, der har ansvar for og indflydelse på de lokale dispositioner.

Ved vurdering af naturgasselskabernes økonomi i disse år må man erindre, at investeringerne først lige er foretaget og rentebyrden derfor meget stor, mens indtægterne først nu for alvor begynder at komme. At der står røde tal nederst i regnskabet, er derfor helt forudsigeligt.

Det afgørende er imidlertid, at selv om vi tager højde for olieprisudvikling, dollarkurs, de

betydelige renteudgifter, den milde vinter osv., er udviklingen alligevel ikke tilfredsstillende. Den er ikke tilfredsstillende, først og fremmest fordi afsætningen har været mindre end beregnet, og fordi omkostningerne er steget mere end forventet. Derfor var det godt, at vi fik gennemført den nye struktur, som pålægger selskaberne et større ansvar.

Der er ingen tvivl om, at hovedopgaven i dag er at koncentrere alle kræfter om selskabernes egentlige opgave, nemlig at sælge gas, og at nedbringe deres omkostninger, sådan at vi får den optimale udnyttelse af de investeringer, som er foretaget i det danske naturgasprojekt. Til at bistå ved løsningen af den opgave har energiministeren nedsat et udvalg, der sammen med selskaberne skal se på mulighederne for at forbedre økonomien. Jeg synes, det er vigtigt at afvente resultatet af dette udvalgs arbejde.

Med hensyn til det specielle afgiftsspørgsmål finder jeg, at det er vigtigt at afvente resultatet fra det særlige afgiftsudvalg, som er nedsat med repræsentanter for Energiministeriet, Økonomiministeriet, Finansministeriet og Skatteministeriet.

Jeg vil dog allerede nu melde, at uanset disse udvalgs arbejde er Venstre klart modstander af tvangsforanstaltninger.

Som jeg nævnte indledningsvis, kan man ud fra en meget simpel betragtning sige, at staten kunne have en merindtægt på 1,6 mia. kr., hvis ikke man gav naturgassen den afgiftsfritagelse, som også gælder andre danske energiformer ud fra miljømæssige og samfundsøkonomiske hensyn, men det er kun ud fra en simpel betragtning. Man må nemlig ikke se bort fra, at naturgasprojektet også bidrager til en meget væsentlig miljøforbedring, som vi desværre ikke kan sætte noget konkret tal på, men som under alle omstændigheder drejer sig om et meget betydeligt beløb hvert eneste år. Hertil kommer en betydelig gevinst for betalingsbalancen. For de samlede olie-gas-aktiviteter vil der i de kommende 5 år blive tale om en nettogevinst på betalingsbalancens løbende poster på ikke mindre end godt 5 mia. kr. om året.

Må jeg afslutningsvis sige, at Venstre ikke kan stemme for den dagsorden, som Fremskridtspartiet har foreslået, men Venstre vil også i fremtiden holde et vågent øje med naturgasprojektet. Vores udgangspunkt er, at der er foretaget betydelige samfundsøkonomiske in-